

BISERICA și ȘCÓLA.

Fóia bisericescă, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiune

„BISERICA și ȘCÓLA.“

Êr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Sfintirea bisericii din Soborșin.

În fine visul Soborșinenilor sã realizã. Dorința lor ferbinte, ca în locul bisericii de lemn de până acum, în care s'au închinat Domnului aprópe 150 de ani, se-și zidescã o bisericã mãrétã, amãsurat scopului sãnt în al cãrui serviciu stã, se împlini, și deci poporul credincios din Soborșin póte fi mãndru și tot-odatã și mângaiat, cã în urma atãtor ostenele și jertfe 'i-a succes se înalțe Domnului un Sion, ca și care puține se pot vedé.

Indoitã a fost bucuria credincioșilor nóștrii din Soborșin în 8/20 Novembre, pentru-cã prin ridicarea bisericii lor și-au vëdút realizatã o dorință ferbinte, ér prin sfintirea ei prin însuș Inalt Prea Sãntia Sa Domnul Episcop diecesan *Iosif Goldiș* li-s'a oferit plãcuta ocaziune de a vedé pe iubitul Archiereu în mijlocul lor, de a asculta cuvântul lui, de a primi în aceste timpuri grele mângãiere sufletescã din partea lui, și de a-sé împãrtãși de binecuvântarea lui archierescã.

Actul sfintirii s'a sãvêrșit Luni în 8/20 Novembre, în ziua S. S. Archangeli, între lacrimile de bucurie ale credincioșilor prin Inalt Pré Sãntia Sa, Domnul Episcop diecesan *Iosif Goldiș*, asistat de pãrinții protopresbiteri Ignatiu Papp și Vasilie Beleş, de preoții: I. Ogneanu din Soborșin, I. Vesalon din Ilteu, V. Beleş din Chitighaz, I. Turcu din Totvaradia, Augustin Grosescu, Constantin Putici din Cuvin, Romul Vãțan din Govoșdia, Iosif Popovici din Giulița, P. Givulescu din Curtici și de diaconul I. Stefãnuț.

Luni dimineța la 8 și 3/4 a sosit I. Prea Sãntia Sa la gara din Soborșin, dupã ce la stațiunile dela

Arad până la Soborșin mai pretutindenea a fost întim-pinat de preoți și popor cu mare bucurie. Aci il aștepta întreg comitetul parochial și o mulțime de popor și streini. La coborirea din tren fu bineventat în numele comunei bisericesci de protopresbiterul tractual V. Beleş, ér Inalt Prea Sãntia Sa rãspunse dicând: „Am venit sã mã fac pãrtaș de bucuria credincioșilor mei din Soborșin“ etc, cari cuvinte furã acoperite de aplausele mulțimei.

Pe peronul gãrei era postatã compania de onóre compusã anume spre cãșful acesta din 32 de feciori soborșineni, cari între sunetul dobei și al trompetei face onorurile militare, érã comandantul face Inalt Prea Sãntiei Sale raportul.

Dela garã, Inalt Prea Sãntia Sa luând loc în trãsura de galã a contelui Hunyady al cãrui óspe a fost, a intrat în comunã. La primul arc de triumf, ridicat de comuna politicã (al doilea la pórtã bisericii ridicat de comu a bisericescã) a fost salutat de antistia comunalã prin graiul Dlui notar Bárdy în limba maghiarã și romãnã. Aci i-se presentarã onorațiilor comunei. Între aclamațiunile poporului coadunat, Inalt Prea Sãntia Sa porni spre castetul cont. Hunyady.

Dupã-ce s'a pregãtit în bisericã tóte cele de lipsã pentru actul sãntirii, preoții îmbrãcați în ornate, asistați de o mulțime de popor, au mers dupã Inalt Prea Sãntia Sa la castel. Conductul nu preste mult se re'ntórse dimpreună cu Inalt Prea Sãntia Sa. Ce privelesce impunãtore! O mulțime de preoți îmbrãcați în ornate strãlucitóre, copiii cu ripide și fãclii îmbrãcați în stihare frumóse împodobite cu pantlicii, în sunetele clopotelor și în sunetul bubuitoar al trãscurilor, într'un rënd esemplar, percurgeau calea cãtrã

biserică printre mulțimea postată în două rânduri, intonând cântecul melodios „Lăudați numele Domnului.“ În curtea bisericii compania de onoare face onorurile militare. Ajunși în biserică se începe actul sântirei. Frumos și măreț este în biserică noastră ritualul împreurat cu acest act. I. Prea Sântia Sa a așezat mósțele în raelita de pétră din pristos și după sfințirea și îmbrăcarea mesei altarului, a uns mai întâiu păreții altarului cu mir la cele patru părți, apoi a eșit din altar și a uns de asemenea în semnul crucei însa-și biserică; apoi însoțit de preoții celebranți, eși se încunjure biserică pe din afară. Incunjurarea s'a făcut odată ungând, a două-óră stropind și a treia óră éráși ungând, și după-ce I. Prea Sântia Sa a reintrat éráși în casa Domnului, a uns din nou cu mir frontispiciul altarului și cu acésta actul sfințirei s'a încheiat, după care s'a început s. liturgiă, celebrată de Inalt Prea Sântia Sa cu aceeași asistență. Răspusurile liturgice le-a executat cu tótă precisiunea și spre deplina mulțămire a tuturor corul din Soborșin sub conducerea inv. P. Givulescu.

În decursul s-tei liturgii Inalt Prea Sântia Sa a tuns întru ceteti pe d-nul Dr. Iulian Suciuc practicant la consistoriul din Arad și pe teologul de cursul II. Miron Papp.

La finea serviciului divin, Inalt Prea Sântia Sa ținu poporului coadunat în număr foarte mare o frumoasă cuvântare instructivă, plină de învățături. După terminarea serviciului divin Inalt Prea Sântia Sa împarti anafóră întregului popor adunat.

După ieșirea din biserică Inalt Prea Sântia Sa a făcut visite la mai mulți onorațiori precum: la notarul comunei, la preotul Ognean, la preotul rom. cath. la învățătorul Givulescu etc., ér cãtră 4. s'a început banchetul, care a decurs în cea mai bună dispoziție. Toastul prim pentru Maestatea Sa 'l-a rostit Inalt Prea Sântia Sa. Domnul protopop Vasiliu Beleş a toastat pentru Inalt Prea Sântitul, Domnul deputat I. Beleş pentru contele Hunyady, Rev. D. Ignatie Papp pentru reprezentanții bisericii respective: a comunei bisericesci, preotul Ognean pentru prosperarea poporului; iubirea cãtră biserică și neam, etc. etc.

Inalt Prea Sântia Sa apoi cu trenul de sara, fiind petrecut până la gară de întreg poporul, s'a întors la residența sa din Arad.

Sara a fost petrecere de dans care a fost foarte animată.

Terminând acest raport al nostru despre sfințirea bisericii din Soborșin, nu putem să nu amin-

tim, că meritul principal la ridicarea pompósei biserici din Soborșin, este al vrednicului preot local Iosif Ognean, carele sprijinit de harnicul nostru învățător P. Givulescu de șase ani necontentit au îndemnat poporul la sacrificiu, și au lucrat cu stăruință de fer până au ridicat pompósa biserică. Preotul Ognean și învățătorul Givulescu au dovedit în mod eclatant, ce se póte face într'o comună unde preotul și învățătorul lucrează în armonie și în bună înțelegere.

*

Să de D-șeu, ca sfințele rugăciuni ridicate de Inalt Prea Sântia Sa și cu acésta ocaziune, să afle resunet la tronul cel ceresc, pentru înaintarea sfintei noastre biserici și a poporului nostru credincios.

Învățătorul ca conducător de cor.

Școléle moderne, în proporție cu ale trecutului, au făcut foarte mult pe terenul instrucțiunii și educațiunii. Nu putem însă susține cu tărie, că s'a făcut în deajuns. Nu putem susține, pentru-că încă nu s'a aflat calea cea mai bună, nu s'au aflat căile și mijlocele cele mai potrivite pentru ajungerea scopului urmărit prin școlă.

De un timp încóci se discută cu mult interes cauza staveririi materialului de învățământ. Și pe semne, va trebui să trecă încă mult timp la mijloc, până ce cestiunea acésta de atâta importanță se va lămuri pe deplin.

Resultatul activităților școlélor nu e satisfăcător. Băieții eșiți și din școléle cele mai bune, nu ne mulțănesc de fel. De aici se vede, că e ceva rău, e o cauză, care trebuie delăturată, dacă numai se póte; ér dacă nu, cel puțin să nu i-se dea sprijin prin altele.

Cestiunea regulării și predării materialului de învățământ nu e săvirșită. Școlă e rău cercetată; recuisitele școlare lipsesc în cea mai mare parte, ér învățătorul nu e predat cu totul școléi sale. În împrejurările, în cari trăesce, e silit a-se ocupa și cu alte afaceri, cari îi răpesc timpul necesar pentru perfecționarea sa în ale școléi. Ér în astfel de împrejurări nu e mirare, dacă se constată din tóte părțile, că școléle nici de presinte nu satisfac de ajuns scopului lor.

Sunt cauze, ce e drept, cari nu se pot delătura așa ușor, sunt însă unele, la delăturarea cărora să recere numai bunăvoință. Ér între acestea ocupă locul prim și însărcinarea învățătorului de a conduce și instrua corul.

Poporului nostru îi mai lipsesce mult, până va fi în stare, va fi capace a apreția școlă după valoarea sa. Până ađi n'a pătruns în mintea lui pricepe-

rea, de a cunoaște și înțelege folósele ei cele ade-vărate. Partea cea mai mare din popor își forméză judecata lor asupra învățatorului și a școlii sale după desteritatea acestuia, ce o arată în cântare. Acésta e mészura, cântariul, în care cântăresce el pe învățator și școlă sa!

Predomnit apoi poporul de acéstă judecată gre-șită, la alegere de învățator, nu pre cel mai bun, pe cel mai apt îl alege, ci pe cel-ce l'a înzestrat natura cu un organ bun pentru cântare. Prin acésta nu voiu să ăic, că e rău a ști și a fi bun cântăreț. Voiu numai să ăic, că mai mult e a fi un învățator harnic ca un cantor bun. Ba mai mult: nici că să póte face aseménare între aceste două activități ale omului. Altul e rezultatul uneia și altul celeilalte; alt scop urmăresce una și altul cea-laltă.

Așa a fost în trecut. Ér de presinte am aștepta, ca răul acesta să-să îndrepte. Esperința însă ne do-vedesce chiar contrariul. Ađi s'a făcut și mai mult în acéstă direcțiune. Nu s'au mulțămit a pretinde dela învățator a fi numai bun cantor, ci mai pun pe umerii o lui nouă sarcină: o sarcină de a conduce și corul de plugari.

Nu voiu stărui asupra folóselor ori scăderilor acestor instituțiuni. Despre acésta am vorbit de altă-dată. Sunt ori nu folositoare aceste instituțiuni, asta e altă întrebare. Una însă stă: Ori cât de folositoare ar fi aceste instituțiuni, cu folosul școlii nu-să póte pune în comparație. Acésta sustă, atunci pentru-ce să permite a-să pune în concurs și condițiunea acéstă? Pentru-ce să permite a-să subordina o cauză mare uneia cu mult mai neînsemnate?

Ne-am plâns și ne plângem, că în școlă nu să constată progres de ajuns. Ne am plâns și ne plân-gem, că noi, învățatorii, suntem peste mesură însărcinați și respective îngreunați cu afacerile școlare și nu suntem capaci a-le învinge pe tóte. Și nu mai ales atunci, când avem a-ne ocupa și cu afaceri de ale traiului vieții. Ér în astfel de împrejurări e bine, e la loc ori e spre binele școlii a mai pune o nouă sarcină pe umerii învățatorului?

A fi conducător de cor nu e jucărie. Nu numai că să răpescă timpul, dar e și fórte sdruncinător pentru sănătatea respectiyului conducător. Ér a fi dascăl bun și tot-odată și conducător de cor, acésta e i m p o s i b i l i t a t e. Una ori alta trebuie să să neglige neconeșionat. Și din nefericir — asa ne arată esperința — corul triumféză asupra școlii în cele mai multe casuri. Ér acolo, unde învățatorul în zelul său, caută de a satisface consciențios ambelor însărcinări, acela își sdruncină sănătatea în așa mészura, că în restimp de 2—3 ani, dacă l'a murit, cel puțin s'a făcut neapt pentru nici una dintre acestea. Intreb: nu s'ar fi făcut óre mai mare ser-viciu școlii și prin ea omenii în cazul, când acesta s'ar fi sacrificat cu totul numai școlii sale?

Prin instituțiunea corurilor și conducerea lor prin învățatori, școlă suferă fórte mult. Afacerile

școlii au apucat într'un ogaș și mai periculos ca și până aci. Și pentru a-le scóte din acest ogaș, ar fi fórte de dorit. ba chiar necesar a-să opri învățato-riul dela conducerea corurilor, ér comitetelor paro-chiale a nu-le permite a pune în concurs și con-dițiunea acésta.

I. Grofșorean.

O conferință didactică.

În 4/16 Noemvrie, a avut loc în școlă gr. or. rom. din Timișóra (suburbiul „Fabric“) o conferință didactică ținută de învățatorii din tractul Timișorii sub presidența P. O. D. protopop și inspec-tor școlar Dr. Traian Putici.

La órele 9 se începe conferința prin o frumoasă cuvântare ocașională de cătră P. O. D. protopop și inspector școlar. În cuvântul presidențial, cu multă pricepere de cauză, s'au accentuat însemnătatea mi-siunii învățatorului român. S'a accentuat — între altele — referințele intime și raportul ce trebuie să-l aibă învățatorul cu preotul și poporul, arătând multe rele ce să nasc din neînțelegerile acestor trei factori, chemați a lucra mână în mână la opera cea mare a învățământului.

Urméză apoi, constituirea biroului, alegându-să de notar inv. D. Roman. La apelul nominal răspund 37 învățatori.

Ca obiect al ordinei de ăi este studiul re-ligiunii în școlă poporală. Astmod se presentă conferențiarilor trei întrebări spre desbatere, anume: Cine să catichiseze în școlă poporală? — Ce să se catichiseze? — și Cum să se catichiseze?

Se desvóltă o discusiune, la carea iau parte învățatorii: Ioan Mateica, Aurel Bădescu, Georgie Subu, și Sebeșan.

La întrebarea, că cine se catichiseze în școlă poporală, vorbesc învățatorii: S. Mateica și Aurel Bădescu. Ambii pledéză pentru propunerea religiunii, prin preotul local. După-ce inv. A. Bădescu, afirmă, că studiul religiunii reclamă mai multă forță fizică și spirituală din partea învățatorului, — și tot spre dauna celor a lalte studii, — și considerațiunea, că din studiul religiunii sunt întrebați tóți elevii școlii, afară de aceea, fiind studiul religiunii — în parte mare — o materie abstractă și în parte învățatorului — ca necompetent în ale teologiei — obvenind în acéstă materia, o mulțime de precepte, cari din nees-plicarea lor corectă, pot crea generațiuni, cu inclina-țiuni eretice și schismatice, și în consonanță cu hotă-ririle sínódelor nóstre eparchiale și a ordinațiunilor venerabilelor nóstre Consistóre, propune, ca să se re-cerce preoțiimea submanuată pentru propunerea; reli-giunii în școlă poporală.

La întrebarea a doua, vorbesc învățatorii: A. Bădescu, Georgiu Subu, și Sebeșan.

Învățatorul A. Bădescu, e de părerea, ca să să țină mai mult cont de calitatea decât de cantitatea

materialului, propunând tot-odată, că materiile cari ar contrazice cu scopul religios moral — atât din „Testamentul vechi“ cât și din „Testamentul nou“ — să se elimineze din cadrul învățământului, fie chiar indicate în planele noastre de învățământ. Inv. G. Subu propune ca incipientilor, de loc să nu se propună materii din istoria biblică, ci să se mărginească propunătorii la istoriile de conținuturi morale. Contra propunere face inv. Sebeșan.

La întrebarea a treia, ca ce formă este mai corectă la propunerea religiunii, cea monologică ori dialogică, vorbește inv. Bădescu, carele afirmă temeinicia rezultatelor câștigate pe calea formei dialogice, — cu incipientii — și apretând forma monologică la clasele superioare, cari știu judeca mai logic.

Urmază apoi, citirea greșelilor — fiecărui singuratic învățător — din studiul religiunii observate din partea M. On. D. inspector, la finea examenelor finale din anul trecut. Cu acestea apoi, conferința se esauriază, rostindu-se la finea conferinței un frumos cuvânt de închidere din partea presidiului.

Au urmat apoi, prânzul comun la hotelul „Păun“ Lucru natural, că bucuria inimii, n'au lăsat la o parte, nici toastele ocazionale.

Dee ceriul, că asemenea conferințe didactice să se țină cât mai des, ca astmod unindu-ne forțele noastre metodice-didactice să ne putem avânta acolo, de unde, tot mai folositori se fim școlii, bisericii și poporului român.

Un conferențiar.

„Tatăl nostru“

Esplicare omiletică. —

(Continuare.)

III. „Vină împărăția Ta.“

Împărăția lui Dđeu este și în jurul nostru, pentru că ori-ce popor are un pământ, are o țară în care s'a născut, care îl crește și în care se odihnesc osânditele străbunilor săi și se vor odihni și ale sale când Dnul, îl va cere și mormântul le va cuprinde în brațele sale. Acest pământ, această țară, de care un sentiment neesprimabil ne legă cu sfințenie, — trebuie se îl prefacem în pământ, trebuie să o prefacem în țară sau în împărăție Dđească. Când te rogi, dar o creștină pentru împărăția lui Dđeu, se știi că te rogi pentru poporul ei, pentru frați tăi și pentru poporul din care faci parte și în urmă pentru întregă omenirea, da, și rugați-vă neincetat, căci precum pământul seau țera noastră împreună cu locuitorii ei pôte să fie o adevărată împărăție dđească, întocmai așa pôte să fie acesta pentru noi țera sau împărăția osândei!

În înțeles mai strins luat, sub împărăția Dđească este a-se înțelege: maica noastră biserică cu învățăturile și cu viața ei religioasă-morală. Și de ore-ce datorința cea mai înaltă

a acesteia este: a învăța și a îndrepta omenirea, scopul final al comuniunii eclesiastice sau bisericesti și cel al comuniunii politice sau civile unu! trebuie să fie. Având ast-fel aceeaș datorință atât biserica cât și statul, amândouă în acelaș scop preainalt unite și nedespărțite trebuie să fie. — De aceea să nu credem că împărăția eclesiastică și cea civilă ar fi strict separate una de alta; nu, căci membrii sau civii uneia sunt membrii sau civii celeialalte; őr scopul final și suprem al amândurora este perfecțiunea și promovarea fericirii comune a omenirii. Interesele lor vitale asemenea sunt congruente, căci fără de fericirea uneia, nici alta nu pôte fi fericită și căderea sau prosperarea uneia, atrage după sine necesarmente decădinta sau înflorirea celeialalte.

Biserica nu tinde s-se întări pe ruinele fericirii patriei sau a statului civil, ci din contră, fi este adevărat sprijin în cel mai strict sens al cuvântului atuncea, când fi apără și fi redă tesaurile risipite cu ușurință.

Biserica samână sămănța cea mai nobilă a libertății, a perfecțiunii și a moralității în pământul statelor sau a împărățiilor pământene, — pentru-ce acestea vice-versa datore sunt a o sprijini și a o ajutara atât moralicește cât și materialicește și după trebuința a o apăra și a o asigura în toate nisunțele sale morale și sfințe. Voi dignitari și legislatori ai statelor, luați aminte și înțelegeți cuvintele: „Vină împărăția ta!“ Umilițiv și recunșteți că și voi numai după legile cele Dđești puteți stăpâni poporē și puteți governa regate în mod corect și binefăcător. Fiți pătrunși de înalta și măreața idee a iubirii și a frățietății când compuneți legi spre normarea vieții cetățenești a poporēlor!

Iar voi supușilor, plecați-vē legilor iubirii când vē rugați pentru împărăția lui Dđeu și nu priviți cu răutate pe cei ce vē stăpânesc pe voi, căci deosebirea între ómeni după oficiu, facultate și bogăție e lege Dđească, ca astfel prin conlucrarea puterilor și a facultăților deosebite, să se producă în guvernarea lumii armonia cea mai frumoasă și bine sunătoare.

Uniți într'un scop dar, atât cei de sus, cât și cei de jos, prin viețuire virtuosoă să nisuim a prefaca pământul și țara în care trăim în adevărată împărăție Dđească.

IV. „Fie voia Ta, precum în ceriu așa și pre pământ.“

Cuvintele „Fie voia Ta“ din Rugăciunea Domnēscă sunt în strinsă legatură cu cele premerse și desfășurate până aci, căci „Împărăția lui Dđeu“ propriaminte numai acolo se pôte aplica, unde se respectēază și se împlinește voia cea sfântă a Dlui.

Îngâmfatul și cel arrogant uitând adeseori de voința lui Dđeu, uită de sfaturile și de învățăturile esperințelor câștigate după atâtea evenimente petrecute în decursul atâtor veacuri și nu grijește de ranele grele, cu cari voința omenēscă protivnică voinței lui Dđeu, au rănit inima omenirii, si nu se îngrozește de valurile negre și viforose ce au înghițit mulțime de fructe sănătose d'ale progresului salutar.

Dacă vom recunște adevărul infalibil, că mintea și voința omenēscă sunt insuficiente pentru salvarea și

înălțarea omului; și dacă vom recunoște că în ordinea evenimentelor lumii, de câte-ori voința omului s'a opus voinței lui Dđeu, totdeauna a produs căderea lui atrăgând după sine totodată și adeseori chiar și nimicirea rezultatelor progresului și a perfecțiunii obținute în decursul timpurilor seculare: atunci trebuie să recunoștem și necesitatea de a ne ruga neincetat și cu pietate ca: „să fie voia tatălui precum în ceriu, așa și pe pământ.“

Dar nu e de ajuns a rosti numai aceste cuvinte, ci trebuie să le și înțelegem. Ca să putem ajunge și la acest rezultat, în următoarele voi arăta că de unde cunoștem noi voința lui Dđeu ?

(Va urma.)

D I V E R S E.

* **Parastas pentru fericita Impărăteasa-Regina.** Dumineca trecută s'a oficiat în biserica catedrală din Arad prin Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan *Iosif Goldiș* asistat de Prea Cuvioșia Sa D-nul archimandrit *Augustin Hamsea*, de părinții protopresbiteri *Moise Bocșan* și *Ignatiu Papp*, de ieromonahul *V. Mangra*, de preoții *T. Vățan* și *T. Bugariu* și de diaconul *I. Stefănuț* — un parastas pentru odihna sufletului răposatei Impărătese-Regine *Elisaveta*.

La finea serviciului divin Prea Cuvioșia Sa părintele Archimandrit *Augustin Hamsea* în o frumoasă vorbire a spus însemnătatea actului de pietate săvârșit, accentuând virtuțile creștinești cu cari a fost împodobită *Augusta* defunctă Maiestatea Sa fericita întru aducere aminte Regina *Elisabeta*, virtuți, cari vecinic vor rămâne neșterse în inimile noastre; precum vie și neclătită este credința și alipirea bisericeii și poporului nostru către preainaltul tron al Maiestății Sale preagloriosului nostru Impărat și Rege apostolic *Francisc Iosif I.* și către augusta casă domnitore.

* **Deputați congresuali preoțești** în diecesa Aradului în cercurile aparținătoare la jurisdicțiunea consistoriului din Arad au fost aleși următorii d-ni și anume: în cercul Arad-Radna *Vasile Beleş* protopresbiter în M.-Radna. În cercul *Birchiș-Chisétou*: Prea Cuvioșia Sa domnul archimandrit *Augustin Hamsea* director seminarial în Arad. În cercul *Giula-Chișineu*: *Dr. Ioan Trailescu* protopresbiter în Chișineu. În cercul *Șiria-Ienopolea*: *George Popovici* protopresbiter în Șiria. În cercul *Buteni-Halmagi*: *Corneliu Lazar* preot în Almaș. În cercul *Timișoara-B.-Comloș*: *Dr. Traian Putici* protopresbiter în Timișoara. În cercul *Lipova-Vinga*: *Voicu Hamsea* protopresbiter în Lipova.

În diecesa *Caransebeșului*, s'au ales din cler următorii d-ni și anume: în cercul *Caransebeșului* Prea Cuvioșia Sa Domnul archimandrit *Filaret Musta*; în cercul *Mehadieii* protopresbiterul *Mihail Popoviciu*; în cercul *Lugojului* protopresbiterul *Dr. George Popoviciu*; în

cercul *Jebelului* *Dr. Traian Badescu*, secretariu consistorial; în cercul *Vârșetului* protopresbiterul *Caransebeșului* *Andreu Ghidiu*; în cercul *Oraviței* protopresbiterul *Alexandru Popoviciu*; în cercul *Ciacovei* protopresbiterul *Ioan Pinciu*; în cercul *Făgetului* protopresbiterul *Sebastian Olariu*; în cercul *Iamului* protopresbiterul *Filip Adam*; în cercul *Petrovoselo* protopresbiterul *Trifon Miclea*.

În archidieceasă s'au ales deputați congresuali mirenii, următorii domni: În cercul *Sibiului* *Parteniu Cosma* directorul „*Albinei*“. În cercul *Seliștei* *Dr. Liviu de Lemény*, adv., ases. cons. în Sibiu. În cercul *Sebeșului* *Ioan de Preda*, ad. în Sibiu. În cercul *Albei-Iulie* *Mihail Cirlea*, notar public în Abrud. În cercul *Deva* *Dr. Ioan Mihai*, direct. la banca „*Ardeleana*“ în Orăștie. În cercul *Hățeg* *Ambrosiu Bârsan*, particular în Hățeg. În cercul *Giagiu* *Petru Pipos*, jude la tabla reg. în pens. în Sibiu. În cercul *Câmpeni* *Dr. Vasile Preda*, adv. în Câmpeni. În cercul *Turda* *Dr. D. P. Barcian*, prof. sem. în Sibiu. În cercul *Cluj* *Dr. Iosif Gall*, proprietar mare în Lucareț. În cercul *Solnoc* *Dr. Ioan Farcaș*, adv. în Deș. În cercul *Bistrița* *Dr. Elie Cristea*, sesretar consist. în Sibiu. În cercul *Târnava* *Dr. Nicolae Vecerdeea*, avocat în Sibiu. În cercul *Sighișoara* *Virgil Onițiu*, directorul gimnasiului sup. din Brașov. În cercul *Treiscaune* *Dr. Iancu Mețianu*, proprietar în Zernești. În cercul *Brașov* *Ioan Lenger*, adv., secret. cons. în Arad. În cercul *Branului* *Ioan cav. de Puscaru*, jude de Curie pens. în Bran. În cercul *Făgăraș* *Dr. Ioan Șenchea*, adv. în Făgăraș. În cercul *Ilia D. Comșa*, prof. sem. în Sibiu.

* **Sfințire de biserică.** Lunia trecută în 8/20 *Novembre* a. c. în ziua sfinților *Arhangeli Mihail și Gavriil* — din încredințarea Prea Sântiei Sale Domnului Episcop diecesan *Iosif Goldiș* — s'a efectuit actul sfințirii bisericeii nou zidite din comuna *Bencec* (prot. *Timișorii*) prin părintele protopresbiter *Dr. Traian Putici* asistat de preoții *Ilie Popescu* din *Ianova*, *Teodor Ioaneș* din *Bencec* și *Vasiliu Roman* din *Seceani*.

La finea serviciului divin părintele protopresbiter cu cunoscuta-i oratorie a ținut credincioșilor noștrii, cari erau prezenți în număr foarte mare, o frumoasă cuvântare ocașională.

* **Bibliografie.** A apărut de sub tipar:

Teoria revelațiunii. Studiu apologetic de *Dr. Vasile Găina* profesor extraordinar la facultatea teologică ort. or. din *Cernăuți*. *Cernăuți* 1899. Editura autorului. — Și până când vom reveni mai pe larg asupra acestei valorose lucrări a d-lui *Dr. Găina*, atragem atențiunea preoțimeii noastre asupra ei.

Caractere Morale Exemple și sentențe culese din istoriile și literaturile poporilor vechi și moderne, de *Ioan Popea* profesor. *Brașov*. Tipografia *A. Murășan* 1899. Prețul corône: 2.50. Îndemnăm preoții și învățătorii noștrii de a lăți cu deosebire între tinerimea adultă această bună și folositore carte a valorosului profesor dela gimnasiul român din *Brașov* *I. Popea*.

* **Monument lui Pestalozzi.** Pestalozzi s'a născut în Zürich în Elveția la 12 Ianuarie 1746 și a murit la 17 Februarie 1827 în Brug. Prin activitatea sa a deschis direcțiune nouă în istoricul educațiunii și al instrucțiunii. În scurt timp a devenit renumit nu numai în patria sa, ci și în alte țeri, fiind numele lui pus între cele mai strălucite nume pedagogice. Până acum a avut un monument frumos în Yverdon (Ifferten), acum nu de mult patria sa recunoscătoare i-a ridicat un monument nou în Zürich.

* **Ierarhia bisericeii ruse.** După ultimele date statistice ierarhia bisericeii ruse are în Rusia europeană și asiatică 66 de eparhii și una în America. Din aceste 66, trei sunt conduse de mitropoliți (eparhii mitropolitane) 15 de arhiepiscopi (arhiepiscopale) și 48 de episcopi (episcopale). Pe lângă acești ierarhi titulari ai eparhiilor mai sunt și douăzeci și nouă de episcopi ajutători, un fel de arhierii titulari. Așadar numărul total al ierarhilor bisericeii ruse se rădăcă la 114, din cari numai 66 sunt cari au o autoritate ierarhică administrativă și conduc eparhii (eparchioți) 38 sunt episcopi ajutători (arhierii titulari), doi episcopi cari se află făcând parte d'n sinodul administrativ al bisericeii ruse și opt în disponibilitate. Ierarhii cei mai vechi în ierarhie sunt Ioanichie mitropolitul Kievului, actualminte president al sinodului bisericeii ruse, chirotonit în anul 1861; Alexandru episcopul Guriei și al Iberiei, chirotonit în același an. Apoi vin Ionatan arhiepiscopul Ieroslavlului, Teognost arhiepiscopul Novgorodului și Paul fost episcop al Oloniei. În ultimii șeseprezece ani a avut loc o mare premenire în ierarhia bisericeii ruse. În acest timp s'au chirotonit 107 arhierii pentru ierarhia înaltă a bisericeii ruse și unul pentru Muntenegru. În același interval de timp au decedat cinci mitropoliți, douăzeci și unul de arhiepiscopi și șesedece și opt de episcopi.

* **Inchinători la s. locuri.** În anul acesta numărul închinătorilor la s. locuri de s. Pasci a fost excepțional de mare. După datele statistice pentru învierea Domnului în anul acesta s'au dus la Ierusalim 7300 Ruși, 2800 Greci, din cari 900 din insula Cipru, 1800 Copti, 300 Români și Bulgari și 1500 Armeni. Numărul Armenilor a fost îndoit de cât anul trecut. S'a remarcat în deosebi, că de astă dată au lipsit închinători din Serbia, Albania și Muntenegru. Numărul total al străinilor și al închinătorilor din Palestina s'a ridicat la douăzeci de mii.

* **Decorațiuni anteistorice.** Se vede că decorațiunile, ce astăzi sunt atât de usitate și — dorite, au existat vécri întregi chiar înainte de era noastră. Făcându-se anume săpături în ruinele Tebei Egiptene un savant francez a aflat într'un mormânt o mumie, care avea la gât o „decorație.“ Era un colier cu trei musce, de 12 centimetri, întreg de aur. Un hieroglif esplică că purtătorul acestor musce de aur fusese decorat de către Aa Hetop, fundatorul dinastiei a optsprezecea, pentru servicii aduse. Hotop l-a decorat cu ordinul celor „trei musce“, care ordin se vede a fi fost ordin respectabil . . . Scrie-

se-va óre după mii și mii de ani cel puțin o singură silabă despre cei decorați în timpul nostru ca și despre „anonima“ mumie egiptéară, ce-a adus când-va servicii statului de sub ruină?

* **Statua lui Lesseps.** În săptămâna trecută s'a făcut în Port Said desvelirea monumentului lui Lesseps, nemuritoral întreprinzétár al marelui canal Suez. Uriasa statuă e din bronz, și e opera cunoscutului artist francez, Fremie. La serbare au fost de față preste 5 mii de ómeni, între cari reprezentanții tuturor autorităților internaționale. Vorbiri festive au rostit: Kevdul din Egipt, prințul Arenberg, contele Vogué, reprezentantul academiei franceze și Carol Lesseps, fiul marelui Lesseps.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțământul protopopesc al Halmagiului își va ținea proxima adunare la 21 Noemvrie (3 Decemvre) 1899 în comuna Ciuciu, pe lângă următórea

Programă:

1. După celebrarea sftei liturgii chemarea Duhului sfânt și parastas pentru decedatul coleg Ioan Sida.
 2. Prelegere practică din religiune de inv. Toma Crainicu.
 3. Cuvânt de deschidere presedial.
 4. Constatarea membrilor prezenți.
 5. Reflexiuni asupra prelegerii.
 6. Raportul biroului.
 7. Pertractarea resciptelor primite dela comitetul central.
 8. Discusiunea temei „Examen și examinător.“
 9. Cetirea operatelor și alegerea unei comisiuni pentru censurare.
 10. Încassarea taxelor curente și restante.
 11. Propuneri și interpelări.
 12. Defigerea timpului și locului adun. viitoare.
 13. Inchiderea adunării.
- Nota:** Pentru membri cari sosesc în preséră s'au făcut dispozițiuni de încuarterare.
Halmagi, la 2/24 Noemvrie 1899.

Mihail Vidu,
președinte.

Concurs.

Pentru două stipendii de câte 40 fl. din fundațiunea Zaharia Mihoc pentru studenți gr. or. români dela gimnasiul din Beiuș devenite între timp vacante se escrie concurs cu termin până la 30 Noemvrie v. (12 Decemvre n.)

Concurenții au a prodnce:
a) Estras de botez;

b) Testimoniu despre progresul făcut în studii în anul precedent scolastic;

c) Atestat de sărăcie dela Antistia comunală și dela oficial parochial la care aparține recurintele.

Recursele instruate cu documentele susînșirate vor fi a-să înainta la acest Consistoriu pe calea profesorului catichet dela gimnasiul din Beiuș până la termenul fiesat.

Oradea-mare, din ședința senatului școlar ținută la 8/20 Novembre 1899

Consistoriul eparchial gr. or. român orădan :

Ioan Groza m. p.,

protopresviter, asesor ref. consist.

—□—

Pe baza ordinațiunii V. Consistoriu gr. or. oradan dtdo 1/13 Novembre 1899 Nr. 800/153 B se escrie concurs pentru vacanta parochie din **Brusturi** tractul Pestesului decretată de a III-a clasă, cu termen de alegere pe 12/24 Decembre a. c.

Emolumintele sunt: 1) casa parochială cu grădină, apartinență și grajd pentru vite 35 fl.; 2) Pământul parochial 14 jugere catastrale arătoriu de clasa I 240 fl.; 3) Birul preoțesc dela 100 Nr. o $\frac{1}{2}$ măsura cucuruz sfărmat 62 fl. 50 cr.; 4) Stolele usuate computate după calculul mediu de 5 ani, la un an 80 fl.; 5) 100 jumătăți zile de lucru, parte cu plugul, parte cu pământile 38 fl., de tot 455 fl. 50 cr. Darea directă o-va suporta alegându preot din al său propriu.

Cei ce doresc a reflecta la această parochie sunt poștiți a-și trimite recursele lor instruate cu toate documintele recerute subscrisului în Lugașul de sus până la termenul sus espus — și a-se presenta în S. biserică în vre-o Duminecă, ori sârbătore spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, m. p. protop.

—□—

Pe baza ordinațiunii V. Consistoriu oradan de sub Nr. 571.B pentru parochia **Routaresti-Ojești** devenită vacantă prin mârtea parochului Ioan Demian ca parochie de cl. III-a se escrie concurs cu termen de alegere 6/18 Decembre a. c. pe lângă următoarele emoluminte:

A) dela Routaresti: 1) din 8 holde pământ parochial în venit de 80 fl.; 2) dela 50 case câte una măsură bir 62 fl. 50 cr.; 3) din 50 zile de lucru 20 fl.; 4) din toate stolele un venit de 25 fl.; 5) din doue grădini parochiale 20 fl.; de tot 207 fl. 50 cr.

B) Dela Ojești. 6) Din 8 holde pământ parochial un venit de 100 fl.; 7) Dela 50 case bir, câte una măsură 62 fl. 50 cr.; 8) Din 50 zile de lucru 20 fl.; 9) Din toate stolele un venit de 25 fl.; suma 207 fl.; dela ambele comune de tot o dotație de 414 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupa această parochie se avisază că recursele instruite cu toate documintele necesare și adreaste comitetului parochial din Rotărești-Ojești se le substernă subscrisului protopresbiter în Răbăgani (Robogány) până la 4/16 Decembre, ăr până la ziua alegere, li-se dă voe respectivilor recurenți a-se presenta la bisericile din Rotărești-Ojești pentru servire și predicare.

Dat din ședința com. paroch din Rotărești-Ojești ținută la 8/20 Noembrie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIE MOGA**, m. p. protop.

—□—

În urmarea decisiunii comitetului parochial cu data de 7/19 Noembrie a. c. să publică concurs pentru postul învățătoresc din **Rachita**, cu care sunt începate următoarele emoluminte: 1) În bani gata 235 fl.; 2) în naturale 35 meți de cucuruz (despoiat); 3) un (1) juger de pământ estravilan (arător); 4) 40 fl. pentru lemne pe

cari le aduce comuna și din cari are a-să încălzi și sala de învățământ; 5) 15 fl. pentru conferință și scripturistica; 6) cortel liber și grădină pentru legume; 7) La înmormântări cu liturghie 1 fl. iar fără liturghie 50 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au a să presenta în vre-o duminică ori sârbătore în sf. biserică de aici spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, până la 27 Decembre st. v. a. c. în care zi va fi și alegerea.

Recursele lor, instruate conform statutului organic au a-le substerne: **M. O. D. Adam Rosa**, inspector școlar în Leuceșeci (p. Bethlenháza, Krassó-Szörény.)

Dela recurenți se pretinde: testimoniu de cualificație, notându-se că numai acela va fi ales, carele va fi în stare de a conduce și cor.

Rachita la 7/19 Noembrie 1899.

Comitetul parochial

În conțelegere cu: **ADAM ROSA**, m. p. inspector școl.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu la școla elementară gr. or. inferioară de lângă biserică, în comuna **Șiria-Világos** devenit vacant, prin abdicarea și îndepărtarea fostului învățătoriu pre baza ordinațiunii protopresbiterale dtdo 23 Octomvre (4 Noembrie) Nr. 688/899 și a Ș-ul 58 punct 4, din Regulament, se escrie concurs cu termen de alegere pe ziua de 12/24 Decembre 1899.

Emolumintele legate cu postul acesta sunt: a) Sal-lar anual în bani 300 fl. v. a.; b) Cortel liber cu grădină intravilană și cânepiște; c) Opt orgii lemne, din cari se se încălzescă și sala de învățământ; d) Pentru curățitul școlei, când va primi pre sine acesta sarcină alesul învățătoriu 35 fl.; e) Pentru pausal de scripturistica personală 3 fl.; f) Pentru conferințe învățătoresci peste tot anul 12 fl.;

Se observă cumcă decă învățătoriu ales va ști instrua, și conduce corul vocal din loc, pe note, până când va instrua și conduce corul vocal va primi o remunerație anuală de 100 fl.

Recurenții sunt îndetorați a-și documenta cualificația lor amăsurat Ș-lui 60 din Regulament.

Recurenți sunt invitați, ca recursele lor bine instruate se le substernă Dlui protopresbiter tractual, ca inspector școlar **Georgiu Popovici** în Șiria-Világos până la ziua de 8/20 Decembre 1899.

Alesul învățătoriu este îndetorat, când este sâptemănar și în cas necesar, se împlinescă cântările bisericesti în strană.

Mai departe recurenții sunt poștiți a-să înfetoșo în comună la sânta biserică într-o Duminecă, ori sârbătore, până la ziua alegerii, spre a-și dovedi desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în 31 Octomvre (12 Noembrie) 1899 în Șiria-Világos.

Stefan Antonescu, m. p.

Savu Crișan, m. p.

preș. comitetului.

not. comit.

În conțelegere cu: **G. POPOVICIU**, m. p. prot. inspect.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii învățătoresci din **Laz**, devenită vacantă prin abdicarea lui **Constantin Lucaciu**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în fôia „Biserica și Școla” fiesat fiind termenul de alegere pe 12/24 Decembre 1899.

Emolumintele sunt: 1) în bani 100 fl.; 2) grâu 6 șinice; 3) cucuruz 6 șinice; 4) lemne pentru învățătoriu 4 stângeni; 5) venitele cantoral cam 15 fl.; 6) pământ 18 jugere; 7) scripturistica 5 fl.; 8) conferință 4 fl.; 9) cuartir cu 2 chilii, cuină, cămară, grajd pentru vite și grădină de legumi în natură. Suma totală a venitelor, afară de locuință e peste 300 fl.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și trimite recursele ajustate conform legii P. O. Domn Ioan Georgia ppresb. în Buteni (Butyin Aradmegye) și a se presenta în cutareva Duminecă séu sêrbătore. în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic. Vor fi preferiți cei cari vor dovedi, că știu conduce cor vocal.

Din ședința comitetului parochial dela 24 Oct. 1899.

Fabrițiu Bodea, m. p. Ștefan Roșu, m. p.
președinte. notar.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. ppresb ter
inșpector școlar.

—□—

Pentru depliniraa parohiei vacante de a III. clasă **Mély-Nádas** în tractul Belințului se escrie concurs cu termin de alegere în 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele impreunate cu acest post sunt: a) una sesiune pământ, care aduce un venit anual de 200 fl. v. a.; b) stolele și birul usuat 150 fl. v. a.; c) cuartir liber cu grădină.

Reflectanții sunt îndemnați a-și trimite recursele lor instruite amésurat prescriselor M. On. Domn Lucian Șepețan adm. protopresbiter în Kiszeto, având dinșii a-se presenta în vr'o Duminecă ori sêrbătore în biserica locală pentru a-și arăta desteritatea lor în cele rituale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: LUCIAN ȘEPETAN, m. p. adm.
protopresb.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățat-
resci din **Suștra** protopresbiteratului Belințului se escrie concurs cu termin de alegere de 30 zile dela prima publicare în fôia oficiosă „Biserica și Școla“ pe lângă următoarele emoluminte: a) în bani gata 180 fl.; b) 32 metri lemne aduși în curtea școlei 40 fl. v. a.; c) pentru scripturistica 5 fl.; d) pentru conferința 5 fl.; e) 30 meți grâu à 3 fl. 50 cr. = 105 fl.; f) 10 meți cucuruz à 2 fl. = 20 fl.; g) 5 jugere pământ à 15 fl. = 75 fl.; h) dela înmormântari etc. 20 fl.; i) cuartir liber cu doue chilii și grădină de legumi.

Recurenții sunt poftiți a-se presenta până la alegere în s. biserică spre a-și arăt desteritatea lor în cântare și tipic, ér recursele le vor inainta P. On. Domn Lucian Șepețan adm. prot. în Chisetu; cei capaci d'a instrui și conduce corul, vor fi preferiți.

Suștra, 1 Octomvre 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: LUCIAN ȘEPETAN, m. p. adm.
protop.

—□—

Pe basa ordinațiunei Ven. Consistoriu ugr. or din Oradea-Mare de sub Nr. 400 1899 B. pentru depiinirea parohiei matre **Câmpani Pm.** cu filia Vălan Pm ca paparochiă de clasa a III — devenită în vacanță prin trecerea la celea eterne a parochului de pie memorie Ioan Popoviciu, se escrie concurs cu termin de alegere pe 21 Noemvre (3 Decemvrie) a. c.

Emolumintele impreunate cu acest post sunt: a) dela parochia matre Câmpani Pm: 1) Pământurile parochiale cu venit de 70 fl. 2) Din bir 10 cub. cucuruz à 5 = 50 fl.; 3) Din zilele de lucru cu mâna 20 fl.; 4) Din înmormântări 20 fl.; 5) Din cununii 15 fl.; 6) Din boteze 6 fl.; 7) Din masluri, liturghii, și alte rogăciuni 10 fl.; 8) Contribuțiunea pământurilor parochiale 15 fl.; suma: 206 fl.

b) Dela filia Vălani Pm.: 9) Pământurile parochiale cu un venit de 75 fl.; 10) Din bir 8 cub. cucuruz, à

5 fl. = 40 fl.; 11) Din zilele de lucru cu mâna 20 fl.; 12) Din înmormântări 25 fl.; 13) Din cununii 20 fl.; 14) Din boteze 8 fl.; 15) Din masluri, liturghii și alte rogăciuni 20 fl.; suma 208 fl.; dela ambele comune de tot: 414 fl.;

Aspiranții la acest post cari în timpul concursului au a-se presenta în S. biserică din loc, pentru cântare, serviciu Džeesc, și cuvântare, având a observa cele prescise în §-ul 18 al. reg. pentru parohii se avisază în terminul indicat, a substerne subscrisului protopresbiter actual în Robogă y, recursele provăđute cu toate documentele necesarii.

Dat din ședința comitetului parochial din com. bis. Câmpani-Pm. și fil. Vălani-Pm. ținut la 24 Oct. 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Se escrie concurs pe stațiunea învățat. din **Monoștur** cu care sunt incopciate următoarele emoluminte: 1) salariul în bani gata 280 fl.; 2) Pentru conferința 10 fl.; 3) scripturistica 4 fl.: pentru lemne de încălđit 30 fl.; cortel liber și grădina $\frac{3}{4}$ de juger 20 fl. Doritori de a fi aleși au a-se presenta în s. biserică din Monoștur spre a-și arăta desteritatea în cant și tipicul bisericesc.

Recursele le vor substerne M. O. Domn Adam Rosa inșpector școlar în Leucuseci, p. u. Bethlenháza, Carasiu-Severin, până la 12/24 Decemvre a. c. în care ziua va fi și alegerea.

Leucuseci în 28 Octomvre (9 Noemvre 1899.)

În conțelegere cu comitetul parochial: ADAM ROSA, m. p. inșpect. școlar.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Conform înecuvințarei Ven. Consistoriu Nr. 6711/899 se escrie concurs de licitațiune minuendă pe 21 Noemvre v. 1899 pentru edificarea templei, sculptura, auritura, pictura, scaunele la biserica nouă edificată în comuna **Sarafola** comitatul Torontal.

Prețul de esclamaré 6732 fl. șase mii șeptesute treideci și doi fl. v. a.

Vadiul de 10% se recere.

Oferte în scris pe lângă depunerea percentelor se primesc.

Planul, preliminarul și condițiile se pot vedea la oficiul parochial.

Sarafola 3/15 Nov. 1899.

Din încredințarea com. par.: IOAN STANA, m. p. preot.

—□—

Pe basa planului și preliminarului aprobat de Venerabilul Consistoriu, prin acesta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru edificarea școlei din comuna **Ilteu**, carea se va ține la 6/18 Decemvre a. c. la 10 ore a. m. în școla din loc.

Prețul esclamării este 2352 fl. 21 cr. v. a.

Licitanții vor depune vadiu de 10% a prețului esclamării.

Condițiunile, planul și preliminarul se pot vedé ori-când la presidiul comitetului parochial și tot de aci se pot cere ori-ce informațiuni.

Comitetul parochial.

Ilteu, 4/16 Novembre 1899.

Alesiu Vesalon, m. p.

Nicolau Rusu, m. p.

președinte.

notariu.